

CUMHURİYETİN 80. YILINDA TÜRK SENDİKACILIĞI

Çetin Altun *

Herşeyden önce, toplantıya Konfederasyonumuzun sayın Genel Başkanı katılacaktı. Dün çok yakın bir akrabasını kaybetmesi münasebetiyle özürlerini iletmemi istedi, kabul ederseniz teşekkür ederim.

Değerli hocalarım, değerli arkadaşlar, gerçekten sağımda oturan hocamız konuştuktan sonra bizim konuşmamız biraz zordur. Çünkü hocamız sendikaların akıl hocasıdır. Alparslan hocamızı senelerdir tanıyoruz, kendisinden öğrendiğimizi hayata geçirmek istiyoruz. Herşeyden önce sendikacılığın bittiği, bitirmeye çalışıldığı bir dönemde sendikal gelişmekten bahsetmek ve sendikacıların sendikal gelişmeyi neden başaramadı diye suçlamak doğru bir davranış değildir. Bugün sayın hocam az önce temel taşlarını koydu. Türk siyasetinin olsun, sendikacılığının olsun üç dönüm noktası vardır: Cumhuriyetin kuruluşu, çok partili dönem (1960-1980) ve 1980 soması. Ben bu süreçte 1980'den buyana görev almaktayım. Aynı zamanda Zonguldak Maden İşçileri Sendikasının da başkanıyım. Herşeyden önce sendikacılığın gelişmesinden bahsedebilmek için örgütlenmek lazım, işçi olması lazım, işyeri olması lazım. Şimdi biz bunun bilimsel tarafını ortaya koyamayız. Sendikacıların ideali hocalarımızın görüşlerinden aldığımız bilgileri onlardan aldığımız fikirlerle bizim fiziki hareketimizi bütünleştirip, hem Türkiye'nin ufkunu açmak, hem de sendikal hareketin önünü açmaktır.

---

* TÜRK İŞ Temsilcisi

Türkiye’de sendikalar bir ihtiyaçtan doğduğu için kurulmamıştır. Birileri kurmuş. Ne sendikalar kurulup demokrasi yaygınlaştırılabilmiş, ne de sendikalar bir baskı grubu olarak siyasi partiler üzerinde etkili olabilmıştır. Bugün Türkiye’de üç tane konfederasyonuz. TİSK başkanı az önce güzel bir söz söyledi; “Birbirlerinden üye çalmaya çalışan” diye. Bugün bu ülkede onmilyona yakın kayıt dışı çalışan insanlar var. Birbirimizden üye çalmamak için bir işyerine gidip örgütlenmeye çalışıyorsunuz, çünkü sendikanın gelişmesi için üye lazım. İşçi amnda kapıda. Ama şunu da söylemek lazım. Elbette ki değişen dünyada yeni dünya düzeni deniyor, küreselleşme deniyor, sermaye nasıl bütünleşmişse emek de bütünleşmek mecburiyetindedir. Bu ülkede er veya geç emek tek çatı altında bir araya gelmek mecburiyetindedir. Çünkü dağınık oluşumuzdan biz tabanda karınca kadarız, ama sermaye bizden daha örgütlü olduğu için paraya hakim, iletişim araçlarına hakim, teknolojiye hakim ve bizim kendi tabanımızı bizim yönlendirmemize müsaade etmiyor. Elbette ki bizim bunda bir günahımız yok mu? Var. Ama şu bir gerçek, her zaman için biz sendikacılar problemlerimizin çözülmesinde kavgacı bir yöntem izlemeyiz. Demokrasinin teamülleri çerçevesinde bir masanın etrafına ayrı ayrı gelip düşüncelerimizi harmanlayarak gerek sendikacılık için, gerek çalışma hayatı için, gerekse ülkenin içinde bulunduğu demokrasinin kalıcılığı, ülkenin üniter yapısının bozulmaması adına düşüncelerin harmanlanıp oradan çıkacak kararların uygulanmasına çalışmaktayız. Bunu tam olarak yapabiliyor muyuz? Yapamıyoruz. Tabii ki, bizi de bırakmıyorlar. Bize de olayın sahibi olarak sorumluluk vermiyorlar. Paşabahçe’de Kristal-İş’e üye tüm işçiler sendikaya üye oldular diye işten atılanların hakkını savunmaya gayret ediyorlar. Ama elbette ki konfederasyonlarımız birbirlerine tüzüklerinde ya da sendikacılık misyonlarından gelen gelenekleri karşısında bilgi alanlarına müdahale etmemek lazım. Bizim birbirimizle bu tür takışmamız, didişmemiz karşı tarafta muhatabımız olan sermaye grubunun işine yaramaktadır.

Türkiye’de sendikal hareketin başarılı olabilmesi için biz iletişim araçlarını kullanamadığımız gibi halk desteğini de arkamıza alamıyoruz. Türkiye’nin gerek ekonomisi, gerekse siyaseti, Kurtuluş Savaşında bile bu kadar zor olmayan şartlarla karşı karşıyadır. Türkiye’nin sorunu sadece sendikal gelişme değil, demokrasinin tüm kurum ve kurallarının hayata geçmediği bir dönemde sistem sendikacılığı ne geliştirir ne de biz

büyüyebiliriz. Bizim bu konuda konfederasyon olarak en büyük hedefimiz, önümüzdeki genel kuruldan sonra tüm yurttaki örgütsüz olan işyerlerimizde saym başkanımızla birlikte işverenlerimizle birlikte bir araya gelip demokrasimiz için sendikal örgütlenmeye birlikte mücadele etmemiz gerektiğine inanıyoruz. Çünkü, örgütlü toplum herkes için lazımdır, hepimize lazım, demokrasimiz için lazım, ülkenin geleceği için lazım. Bir de şunu itiraf etmek zorundayız; üniversitelerimizden de arzu ettiğimiz kadar faydalanamıyoruz. Teknik donanım ve ilim kadrolarımız zayıf. En kısa sürede değişen dünyada bütün bu olumsuzlukların önüne geçmek için gerek teknolojiden, gerekse üniversitelerden bilim adamlarından aldığımız ve alacağımız her türlü sendikacılık ve ülkenin geleceği için tüm kurum ve kuruluşlarla dayanışma içine girip 70 milyonun ufkunu açmak için mücadele etmek en büyük hedefimizdir. Sendikacılık ülkemizde, anlatıldığı gibi, artık para sendikacılığı değildir, ücret sendikacılığı yoktur. Sistem değişmiştir. Bugün, bizim 2000 ve 2002 yılındaki sözleşmelerde ülkenin geleceği için yaptığımız fedakarlık nedeniyle tabanımızdan aldığımız eleştiriyi talun etmek mümkün değildir. Biz işyerlerinin, işverenlerin direkt karşısında sendikacılık yapmaya çalışmıyoruz. Çünkü işveren olmayınca işçi olmayacaktır, işçi olmayınca sendika olmayacaktır. Biz işverenin elde ettiği karın tamamını alalım istemiyoruz. Biz de yaptığımız işin boyutu kadar payımızı alalım ama insanca, tüm demokratik haklarımızı da kullanalım. Bugün bu ülkede mutluluk tek başına olmayacaktır. Bu ülkenin mutluluğu işçisi ve işvereniyle, aydınlarıyla, üniversitesiyle birlikte gerçekleşecektir.

Son olarak saym başkan dedi ki, 1990 yılından bu tarafa bu ülkede grev yoktur. Grev olmaz; işyeri yok, işçi de yok. Grevin olmayışı sendikaların çalışmaz, görevini yapamaz anlamında kabul etmek mümkün değildir. Sendikacılık Türkiye’de artık şu saatte mevcudu korumanın yollarını arıyor. Yani bizi öyle bir noktaya sevk ediyorlar ki halkın ortasındaki noktaya razı olun istiyorlar. Ama bu böyle olmayacak: sizin gibi saygı insanlarının karşısına çıktığımızda adalet, bölüşüm ve birliktelikten bahsediyorlar.

Sözlerime bir hikaye ile tamamlamak istiyorum: Aslan, tilki ve kurt ava gitmişler. Bir keçi, bir geyik ve bir de tavşan avlamışlar. Aslan ağacın dibine oturup kurda diyor ki; “kurt, şunu paylaşır bakalım”. “Aslan kardeş, tavşan tilkinin olsun, keçi benim, geyik de senin olsun”

diyor. Aslan kurda bir pençe atıp öldürüyor. Tilkiye "sen paylaşır" diyor. "Aslan kardeş, tavşanı sabah kahvaltısında yersin, keçiyi öğle yemeğinde, geyiği de akşam yemeğinde yersin". "Yahu sen bu güzel payı nereden öğrendin?" deyince tilki: "kurdun halini görünce başka ne diyebilirdim ki?" der. Bizim halimiz de böyle Türkiye'de .

Hepinize teşekkür ederim.